

จดหมายข่าว

ราชบัณฑิตยสถาน

สนามเสือป่า เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๖๖-๗๐ โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๙๐

ปีที่ ๒๓

ฉบับที่ ๒๖๐

มกราคม ๒๕๕๖

ISSN ๐๔๕๗-๗๐๖๔

ข่าวราชบัณฑิตยสถาน

*** เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เวลา ๙.๐๐ น. นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะกำกับดูแลราชบัณฑิตยสถาน พร้อมด้วยนางสาวคันสนีย์ นาคพงศ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ตรวจเยี่ยมและมอบนโยบายแก่ราชบัณฑิตยสถาน โดยมี ศ. ดร.สันทัต โรจนสุนทร อุปนายกฯราชบัณฑิตยสถาน และ นางสาวกนกวลี ชูชัยยะ เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน พร้อมด้วยคณะราชบัณฑิต ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน ให้การต้อนรับ ซึ่งนายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รองนายกรัฐมนตรี ได้ย้่าว่างานของราชบัณฑิตยสถาน ควรมีการพัฒนาและใช้ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยให้เกิดประโยชน์ เช่น การจัดทำหนังสือในรูปแบบ e-Book และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการมีทางเลือกในการใช้พจนานุกรม และเข้าถึงข้อมูลของราชบัณฑิตยสถานได้สะดวกยิ่งขึ้น ส่วน นางสาวคันสนีย์ นาคพงศ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวเสริมว่า ยินดีสนับสนุนงานด้านต่าง ๆ ของราชบัณฑิตยสถานอย่างเต็มที่ และในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบกำกับดูแลงานของกรมประชาสัมพันธ์ ก็ยินดีให้การสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานของราชบัณฑิตยสถานทางสื่อของกรมประชาสัมพันธ์

ขอแสดงความเสียใจและอาลัยที่ นายสุชาติ ชูชัยยะ บิดาของนางสาวกนกวลี ชูชัยยะ เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖ พระราชทานเพลิงศพ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ณ วัดมกุฏกษัตริยารามราชวรวิหาร เขตพระนคร กรุงเทพฯ

*** ราชบัณฑิตยสถานร่วมจัดงานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

*** เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ราชบัณฑิตยสถานจัดแข่งขันทักษะการใช้ภาษาไทยของเยาวชน ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นการแข่งขันของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๕-๖ จากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนทั่วประเทศ โดยจัดแข่งขันทักษะภาษาไทย ๔ ด้าน คือ ทักษะการเขียน การอ่าน การฟัง และการพูดสะกดคำ ทั้งนี้ นักเรียนที่ชนะเลิศการแข่งขันรางวัลชนะเลิศ ๓ อันดับแรก จะได้รับรางวัลราชบัณฑิตยสถานสรรเสริญพร้อมเงินรางวัล และนักเรียนที่ได้รับรางวัลชมเชย ๑๐ อันดับ จะได้รับเกียรติบัตรพร้อมเงินรางวัล

ผลการแข่งขันทักษะการใช้ภาษาไทยของเยาวชน รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ด.ช.กรกช เจียมสง่า ร.ร.เปี่ยมสุวรรณวิทยา รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ได้แก่ ด.ญ.พรหมพร ล่ำมกิจจา ร.ร.อนุบาลวัดปีตุลาภิราชรังสฤษฎ์ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ ได้แก่ ด.ช.ชาติ โลหะรุ่งโรจน์ ร.ร.ราชวินิต รางวัลชมเชย ได้แก่ ด.ญ.พันธกานต์ คำรัง ร.ร.ศิริสุนทรวิทยา ด.ญ.วราภรณ์วัลย์ ศุขอัจจะสกุล ร.ร.อนุบาลสมุทรสาคร ด.ญ.อมกร จันทร ร.ร.พญาไท ด.ญ.ประวาลี เลขาลาวังษ์ ร.ร.พิมลวิทย์ ด.ญ.สามินี ปุตตธรรมกุล ร.ร.อนุบาลสุธีรร.ร.อนุบาลระนอง ด.ญ.พรรณภัทร ปวงแก้ว ร.ร.อนุบาลสระบุรี ด.ช.รพีเดช พรหมอยู่ ร.ร.อนุบาลนครปฐม ด.ญ.ญาติาวี พรหมนิยม ร.ร.พิพัฒนา ด.ช.เพชร เรืองฉาย ร.ร.อนุราชประสิทธิ์ และด.ญ.ธัญญา สุขจัน ร.ร.กุญแจคริสเตียนวิทยา

สรุปการบรรยายเสนอผลงานค้นคว้าและวิจัย ของราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกต่อที่ประชุมสำนัก

สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง

● เมื่อวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ผศ. ร.ท. ดร.บรรจบ บรรณรุจิ ภาคีสมาชิก บรรยายเรื่อง **กาลเวลา นักฆ่าผู้ยิ่งใหญ่** ความโดยสรุปว่า กาล มีคำคู่ คือ เวลา เป็นคำภาษาสันสกฤตทั้ง ๒ คำ เวลา แปลว่า เขตแดน ส่วน กาล มีความหมายว่า (๑) ลื่นไป หมายถึง ทำอายุของสัตว์ให้ลื่นไป (๒) ทำให้เหลือน้อยลงไป หมายถึง ทำอายุสัตว์ให้เหลือน้อยลงทุกวัน ความหมายทั้งสองนี้สอดคล้องกับพระพุทธพจน์ว่า กาโล มลติ ภูตานิ สพพาเนว สหตตนา โย จ กาลมโส ภูโต ส ภูตปจนิ ปจิ แปลว่า กาล ย่อมกินสรรพสัตว์ พร้อมทั้งตัวเอง และสัตว์ใดกินกาลได้ กาลนั้นชื่อว่า เผาต้มหาที่เผาสัตว์ได้ (๓) ช่วงเวลาเช้า สาย ปาย เย็น หรือ ช่วงเวลากลางวันและกลางคืน ความหมายนี้ หมายถึง ช่วงเวลาที่ เกิดมีจากการที่โลกมีดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ซึ่งพระพุทธเจ้า ตรัสสอนพระสาวกว่า ให้พิจารณาเนื่อง ๆ ว่า วันคืนล่วงไป บัดนี้ เราทำอะไรอยู่

เมื่อโลกมีดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ มากำหนดให้มิกกลางวัน กลางคืน สรรพสัตว์หรือสรรพสิ่งในโลกจึงไม่พ้นจากเกิด แก่ ตายไปได้ เพราะเกิด แก่ ตาย เป็นลักษณะของสังขตธรรมที่อยู่ในบริบทของโลก แต่สิ่งที่ไม่อยู่ในอำนาจของกาลจะมีอยู่อย่างเดียว คือ นิพพาน ดังนั้น นิพพานจึงไม่ลักษณะเกิด แก่ ตาย ของสังขตธรรม ปรากฏ มีแต่สภาวะที่ดับสนิท พระพุทธเจ้าจึงตรัสอธิบายสภาวะของ นิพพานแบบสั้น ๆ ว่า ไม่ใช่สถานที่ ไม่มีขนาด ไม่มีรูปร่าง ไม่มีคำพูด จะบรรยายสภาวะของนิพพานได้ และพระสารีบุตรก็กล่าวถึงนิพพานว่า คือ ลีนระคะ ลีนโทสะ และลีนโมหะ

● วันพุธที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ศ. ดร.จิรัช วิระสย ภาคีสมาชิก บรรยายเรื่อง **ว่าด้วยความเป็นผู้นำ** ความโดยสรุปว่า ภาวะผู้นำ หรือ ความเป็นผู้นำ (leadership) ได้รับความสนใจมาเป็นเวลานาน และมีการให้คำจำกัดความต่าง ๆ กัน กล่าวอย่างกว้าง ๆ มีแนวคิด ๒ แนวด้วยกัน คือ แนวแรก เป็นแนวหรือสำนักที่เน้นในเรื่องลักษณะของผู้นำ (traits school) คำว่า traits อาจแปลว่า “ลักษณะการ” หรือ ลักษณะและคุณสมบัติที่เป็นรูปธรรม แนวที่ ๒ เป็นแนวหรือสำนักที่ เน้นสถานการณ์แห่งความเป็นผู้นำ (situational school or approach) คำว่า school ณ ที่นี้แปลว่า สำนักหรือแนวคิด approach คือแนวทางเข้าถึงความเข้าใจสภาพแห่งการเป็นผู้นำ นอกจากนี้ยังมีการพิจารณาภาวะผู้นำในมุมมอง (perspective) ต่าง ๆ กันอีกมาก เช่น เน้นกระบวนการ (process leadership) มีข้อแตกต่างระหว่างผู้มีตำแหน่งเป็นหัวหน้า (headship) กับความเป็นผู้นำที่แท้จริงหรือผู้นำ “ตัวจริง” กรณีผู้มีตำแหน่ง “หัวหน้า” (boss)

สถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความเป็นผู้นำมี ๓ ประการ ได้แก่ ๑) โครงสร้างแห่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกลุ่ม ๒) สภาพวัฒนธรรมของสังคม และ ๓) ประเภทของงานหรือภารกิจ โครงสร้างแห่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกลุ่ม หรือชุมชนอาจเป็นในรูปแบบต่าง ๆ กัน คือ การนับถือผู้มีความรู้ในกลุ่ม การนับถือผู้สามารถเจรจาต่อรอง การยกย่องผู้บงการสั่งการอย่างเฉียบขาด การนับถือผู้เลินเป็นทีม สภาพของวัฒนธรรมในสังคมโดยทั่วไป การเป็นผู้นำของแต่ละชาติมักสะท้อนภาพของอุปนิสัยของคนในชาตินั้น ๆ ลักษณะของงานหรือภารกิจที่จะต้องทำให้ลุล่วงไป หากเป็นงานวิชาการอาจต้องการผู้นำที่มีปริญญาสูง หรือมีความสามารถในการแต่งตำราและค้นคว้าวิจัย หากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างอาจต้องการผู้นำที่สามารถให้คำปรึกษาในเรื่องการก่อสร้างได้ดี

ในช่วงเริ่มแรกหรือระยะเวลาแห่งการบุกเบิก อาจต้องการผู้นำ ผู้ที่กล้าเสี่ยง หรือผู้ที่ชอบใช้อำนาจเผด็จการ แต่เมื่อช่วงเวลาแห่งการบุกเบิกผ่านไปแล้ว อาจต้องการผู้ที่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และบริหารงานโดยไม่มีรื้อรันทัก

การมีผู้นำระดับรองและแรงศรัทธา จะเห็นได้ว่าผู้นำมีความสำคัญยิ่ง แต่การทำอะไรได้ผลนั้นต้องอาศัยผู้นำระดับรองลงมา และการสนับสนุนของมหาชน โดยปรกติมักเข้าใจกันว่าเมื่อเป็นผู้นำแล้ว ย่อมมีอำนาจทำได้แทบทุกอย่าง แต่ความเป็นจริง แม้มีอำนาจมากเพียงใดแต่ก็ไม่อาจประกาศิตให้ผู้นั้นมีความสามารถมีความสามารถขึ้นมาได้ทันทีทันใด การที่ผู้นำจะยิ่งใหญ่และสร้างประเทศชาติให้ยิ่งใหญ่ได้นั้นต้องคำนึงถึงประชาชนทั่วไป คุณธรรมแห่งผู้นำที่ดีคือ ต้องถือเอาเป็นหน้าที่หรือข้อผูกพันที่มีเกียรติ

ผู้นำมีหลายประเภท ประเภทแรก ผู้นำโดยตำแหน่งหรือผู้นำอย่างเป็นทางการ เช่น ผู้นำทางการเมืองที่ได้รับเลือกตั้ง ข้าราชการระดับผู้บริหาร ฯลฯ ประเภทที่ ๒ ผู้นำโดยชื่อเสียงหรือโดยการยกย่อง สามารถระบุตัวได้โดยใช้วิธีสอบถามว่าใครเป็นผู้มีอิทธิพลในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง อาจเจาะจงเฉพาะบุคคลบางคนที่คาดว่าทราบเรื่องความเป็นไปของท้องถิ่นหรือชุมชนดี หรือถามจากบุคคลจำนวนมากโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ประเภทที่ ๓ ผู้นำโดยบทบาทในสังคม เช่น ผู้มีบทบาทในฐานะผู้จัดการการหาเสียงเลือกตั้ง ผู้เป็นที่ปรึกษาในกิจการ ผู้สนใจช่วยดำเนินงานของหมู่คณะ หรือเป็นผู้มีบทบาทในองค์กรชุมชน

ผู้นำในรัฐบาลและชุมชนมักถูกปกครองโดยบุคคลที่มาจากชนชั้นระดับนำ หรือคนที่เข้ามาสู่ระดับนำ แต่ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือไม่สมควร โดยถือว่าการปกครองโดยบุคคลระดับนำ (elite rule) คือ การปกครองโดยตัวแทนของผู้ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม มีผู้คัดค้านแนวคิดดังกล่าว เพราะบางเรื่องอาจจะไม่มีการนำเข้ามาสู่ระดับนำ คือ มีการปิดบังหรือกีดกันให้อยู่เบื้องหลัง

สำนักวิทยาศาสตร์

● วันพุธที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ศ. ดร.สมชาติ โสภณธรรมฤทธิ์ ราชบัณฑิต และ ศ. ดร.ปริดา วิบูลย์สวัสดิ์ ภาคีสมาชิก บรรยายเรื่อง **ประเด็นเชิงนโยบายและแผนในการพัฒนาพลังงานทดแทน ตอนที่ ๒ ภาคการขนส่ง** ความโดยสรุปว่า ประเทศไทยมีปัญหาด้านการพัฒนาพลังงาน เช่น ขาดความมั่นคงทางด้านพลังงาน มีการปล่อยแก๊สเรือนกระจกสูง สูญเสียเงินตราต่างประเทศในการนำเข้าเชื้อเพลิง ในปีหนึ่ง ๆ ประเทศไทยนำเข้ากว่า ๑.๒ ล้านล้านบาท หักการส่งออกแล้ว มีการนำเข้าสุทธิประมาณ ๐.๙ ล้านล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับ GDP ซึ่งมีค่าประมาณ ๑๐ ล้านล้านบาท ถือว่าเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างสูง ประเทศไทยมีการใช้เชื้อเพลิงเพื่อการขนส่งมากกว่า ๑/๓ ของการใช้พลังงานรวม เชื้อเพลิงที่ใช้ในยานยนต์ส่วนใหญ่ เช่น น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล รวมถึงน้ำมันชีวภาพจำนวนน้อย เช่น เอทานอล ไบโอดีเซล กระทรวงพลังงานได้เสนอแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกร้อยละ ๒๕ ใน ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๕) ซึ่งเสนอให้ใช้เอทานอล ๙ ล้านลิตร/วัน ไบโอดีเซล ๕.๗ ล้านลิตร/วัน และเชื้อเพลิงใหม่ทดแทนดีเซล ๒๕ ล้านลิตร/วัน คิดเป็นสัดส่วนทดแทนน้ำมันร้อยละ ๔๔ ภายใน พ.ศ. ๒๕๖๕ เป้าหมายดังกล่าวเป็นตัวเลขนำท้ายที่มีความเป็นไปได้ต่ำมาก โดยเฉพาะเชื้อเพลิงใหม่ทดแทนดีเซล

เมื่อนำเอทานอลมาผสมกับน้ำมันเบนซินจะได้แกโซฮอล์ เนื่องจากเอทานอลมีเลขออกเทนสูง ดังนั้น จึงสามารถทดแทนสาร

MTBE ซึ่งช่วยเพิ่มเลขออกเทนในน้ำมันเบนซิน สาร MTBE เป็นสารก่อมะเร็งและต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ประเทศไทยมีแก๊ซโซลหลายประเภท เช่น E10 E10-แก๊ซโซล 95 E20 E85 เมื่อผสมเอทานอลร้อยละ ๒๐ เรียกว่า E20 จะมีเลขออกเทนประมาณ 95 เอทานอลในสัดส่วนนี้จะทำหน้าที่ ๒ ประการ คือ เพิ่มเลขออกเทนและเป็นสารให้พลังงาน หากผสมมากกว่านี้เอทานอลส่วนเกินจะทำหน้าที่เป็นสารให้พลังงานเป็นหลัก วัตถุประสงค์ที่ใช้ผลิตเอทานอลในประเทศได้แก่ กากน้ำตาลและมันสำปะหลัง จากการศึกษาโดยสถาบันอุดมศึกษาในประเทศสรุปได้ว่า มีวัตถุประสงค์เพียงพอสำหรับการผลิตเอทานอล (๙ ล้านลิตรต่อวัน) เพื่อตอบสนองต่อแผนพัฒนาพลังงานทดแทนฯ ซึ่งสอดคล้องกับแก๊ซโซล E20 และ E25 การผลิตเอทานอลจากวัตถุดิบจำพวกอาหาร เช่น กากน้ำตาล มันสำปะหลัง อาจสร้างปัญหาทางด้านจริยธรรม เนื่องจากอาจเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้อาหารขาดแคลน มีราคาสูง มีการแก่งแย่งน้ำเพื่อการเพาะปลูก มีข้อสังเกตจากการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศว่า เอทานอลที่ผลิตจากวัตถุดิบจำพวกแป้ง เช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพด สามารถลดการปล่อยแก๊ส CO₂ ได้เพียงประมาณร้อยละ ๒๐-๓๐ ดังนั้น จึงควรพัฒนาและส่งเสริมการผลิตเอทานอลจากวัตถุดิบจำพวกเซลลูโลส ซึ่งจะขจัดปัญหาดังกล่าว

วัตถุประสงค์ที่ใช้ผลิตไบโอดีเซลในประเทศมาจากน้ำมันปาล์มดิบเป็นหลัก จากการศึกษาโดยสถาบันอุดมศึกษาในประเทศคาดว่า จะมีน้ำมันปาล์มดิบไม่เพียงพอต่อการสนองตอบแผนพัฒนาพลังงานทดแทนฯ นอกเสียจากว่าจะต้องเพิ่มผลผลิตต่อไร่และเพิ่มพื้นที่เพาะปลูก ซึ่งไม่สามารถทำได้ง่ายเนื่องจากปาล์มเป็นพืชที่ใช้น้ำมากสามารถปลูกได้ดีในพื้นที่บางแห่งเท่านั้น ดังนั้น การพัฒนาวัตถุดิบสำหรับการผลิตไบโอดีเซลจึงเป็นสิ่งจำเป็น เช่น น้ำมันจากสบู่ดำ น้ำมันจากสาหร่าย จากการศึกษาโดยสถาบันวิจัยของบริษัทน้ำมันในประเทศ พบว่าไบโอดีเซลจากสบู่ดำยังมีต้นทุนสูงอยู่ เนื่องจากผลผลิตต่อไร่ยังต่ำอยู่มาก หากจะต้องเพิ่มผลผลิตต่อไร่ได้อย่างรวดเร็ว ต้องอาศัยเทคนิค GM ซึ่งยังเป็นอุปสรรคด้านข้อกฎหมาย ส่วนไบโอดีเซลจากสาหร่ายยังมีต้นทุนสูงเช่นกัน โดยสรุปการบรรลุเป้าหมายทั้งไบโอดีเซลจากปาล์ม (๕.๙๗ ล้านลิตรต่อวัน) และเชื้อเพลิงใหม่ทดแทนดีเซล (๒๕ ล้านลิตรต่อวัน) ตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนฯ คงเป็นไปได้ยาก

เนื่องจากเชื้อเพลิงที่ใช้ในภาคขนส่งทางอากาศมีสัดส่วนสูงพอสมควร เขตเศรษฐกิจหลายแห่ง เช่น สหภาพยุโรป ได้เริ่มจัดเก็บภาษีคาร์บอนสำหรับภาคขนส่งทางอากาศ ดังนั้น ประเทศไทยควรเริ่มศึกษาการพัฒนาเชื้อเพลิงไบโอดีเซลขึ้นเพื่อใช้ในเครื่องบิน โดยเริ่มจากการประเมินเทคโนโลยีและตามด้วยการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาในด้านนี้

มาตรการอีกทางหนึ่งที่สามารถตอบสนองต่อแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกร้อยละ ๒๕ ใน ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๔) และแผนพัฒนาประสิทธิภาพพลังงาน ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๗๓) ของประเทศ คือ มาตรการทางภาษีสำหรับรถยนต์ ประเทศไทยจัดเก็บภาษีรถยนต์ตามความจุของกระบอกสูบ ซึ่งไม่ถูกต้อง เมื่อเทียบกับการจัดเก็บภาษีรถยนต์ตามความสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงจำเพาะและการปล่อยแก๊สเรือนกระจกและมลพิษจำเพาะ (CO₂, CO, NO_x, SO_x) เครื่องยนต์ดีเซลในปัจจุบันมีประสิทธิภาพสูงกว่าเครื่องยนต์เบนซินมาก แต่มีราคาสูงกว่า หากจัดเก็บตามกรณีหลัง จะทำให้มีราคาต่ำลง เมื่อมีรถยนต์ดีเซลมากขึ้นจะช่วยลดการใช้เชื้อเพลิงในยานยนต์และลดการปล่อยแก๊สเรือนกระจกได้มาก เทคโนโลยียานยนต์กำลังก้าวสู่รถไฟฟ้าในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้า รถไฟฟ้ามีข้อดีในเรื่องของประสิทธิภาพสูง ลดการปล่อยแก๊สเรือนกระจกและมลพิษ ดังนั้น รัฐบาลควรมีมาตรการสนับสนุนการผลิตรถไฟฟ้าอย่างจริงจัง

- วันพุธที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖
- ศ.ดร.สมศักดิ์ ดำรงค์เลิศ ราชบัณฑิต บรรยายเรื่อง การทำ

บริสุทธิ์กิติเชอร์อลดิบที่เกิดจากโรงงานผลิตเมทิลเอสเตอร์จากน้ำมันพืชที่ใช้แล้ว ความโดยสรุปว่า การทำบริสุทธิ์กิติเชอร์อลดิบที่เกิดขึ้นในโรงงานผลิตไบโอดีเซลโดยใช้น้ำพืชใช้แล้วเป็นวัตถุดิบได้ใช้กระบวนการทางเคมีผสมกับกระบวนการทางกายภาพ ชั้นแรกทำการปรับสารละลายกิติเชอร์อลดิบด้วยกรดกำมะถันหรือกรดฟอสฟอริกความเข้มข้น ๑-๑๕ โมลาร์ จนมีค่าความเป็นกรดต่างอยู่ระหว่าง ๑.๐ ถึง ๖.๐ ตั้งทิ้งไว้สารละลายจะแยกออกเป็น ๓ ชั้น ชั้นที่สองมาทำการแยกชั้นกลางเป็นชั้นที่มีกิติเชอร์อลมากที่สุดแล้วนำมาปรับให้เป็นกลางด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์หรือโพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น ๑๒.๕ โมลาร์ ชั้นสุดท้ายทำการสกัดแยกกิติเชอร์อลด้วยเอทิลแอลกอฮอล์ จากผลการทดลองพบว่าถ้าใช้กรดมากก็สามารถสกัดแยกกิติเชอร์อลได้มาก มีสารอินทรีย์ที่มีโซ่กิติเชอร์อลเหลืออยู่น้อยและไม่เหลือกรดไขมันอิสระอยู่เลย โดยเฉพาะถ้าปรับความเป็นกรดต่างที่ ๑.๐ จะได้กิติเชอร์อลบริสุทธิ์ถึงร้อยละ ๙๓.๓๔

สำนักศิลปกรรม

- วันอังคารที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

รศ.ไชยฉัตร มณีไส ภาควิชาศิลปกรรม บรรยายเรื่อง **โคลงสุภาพิต พระร่วง พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว** ความโดยสรุปว่า สุภาพิตพระร่วงคำโคลง พระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นวรรณกรรมเรื่องล่าสุดที่แต่งขยายสุภาพิตพระร่วง ซึ่งนับว่าเป็นการนำสุภาพิตที่มีชีวิตยืนยงเรื่องนี้มา “พินิจความหมาย” ใหม่อีกครั้งในยุคสมัยใหม่ โดยความหมายที่ปรากฏในฉบับใหม่หลายแห่งยังคงเหมือนที่เคยมีมา แต่หลายแห่งปรากฏความหมายใหม่ซึ่งสอดคล้องกับบริบททางสังคมและกรอบแนวคิดใหม่ การนำเสนอใหม่ในฐานะหนังสือที่ระลึกถึงความร่วมแรงร่วมใจของชนในชาติในการจัดซื้อเรือรบหลวงพระร่วง และการพินิจความหมายใหม่ ทำให้อาจพิจารณาได้ว่า สุภาพิตพระร่วงคำโคลง มีบทบาทในฐานะเครื่องมือปลูกฝังอุดมการณ์ชาตินิยม ซึ่งไม่เพียงแต่จะชี้แนะ อบรม กำหนดแนวทางความคิดความประพฤติในการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลให้มาสู่ อันจะนำพาบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้า (โดยมุ่งที่ข้าราชการ บุคคลที่มีบทบาทในสังคม และเน้นเรื่องความรักภักดีต่อผู้นำในชาติ ซึ่งได้แก่ พระมหากษัตริย์) หากยังมุ่งให้ตระหนักถึงการดำรงความเป็นชาติ มีความมั่นคง ซึ่งต้องอาศัยความรักชาติ ความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และความยึดมั่นในสุจริตธรรม โดยเชื่อมโยงความทรงจำในประวัติศาสตร์กับเหตุการณ์ปัจจุบัน ณ เวลานั้นที่มีลักษณะบางประการคล้ายกัน คือปรากฏการณ์ของความร่วมแรงร่วมใจของชนในชาติ ส่วนศิลปะด้านฉันทลักษณ์ นอกจากจะเป็นเครื่องประดับความงามให้แก่พระราชนิพนธ์เรื่องนี้ในกรอบความคิดเรื่องชาตินิยมแล้วยังอาจพิจารณาได้ว่าเป็นเครื่องเตือนใจให้ตระหนักถึงคุณค่าภูมิปัญญาไทยและอัตลักษณ์ความเป็นไทยอีกด้วย

ผศ. ดร.มานิช กงกะนันท์ ภาควิชาศิลปกรรม บรรยายเรื่อง **พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระที่นั่งวิมานเมฆ** ความโดยสรุปว่า พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นปีที่ฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ครบ ๒๐๐ ปี สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมรัชทายาทพระที่นั่งวิมานเมฆ อาคารแบบวิกตอเรีย เพื่อจัดเป็นพิพิธภัณฑสถานพระองค์เจ้าเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และได้ทำพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบันพิพิธภัณฑสถานนี้อยู่ในความดูแลของสำนักพระราชวังและเปิดให้ประชาชนเข้าชมได้ตั้งแต่วันที่ ๙.๓๐ น. จนถึงเวลา ๑๖.๓๐ น.

ชั้น ๓ ของพิพิธภัณฑสถาน : พระที่นั่งวิมานเมฆ ใช้เป็นที่จัดแสดงเครื่องแก้วเจียรไน เช่น ขวดแก้ว ถาดแก้ว แก้วน้ำ ชุดสรงพระพักตร์ แจกันแก้ว (ความนิยมสะสมหรือเก็บรักษาเครื่องแก้วใน

ประเทศไทยได้เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายหลังจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินกลับจากเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๐ และทรงนำกลับมาด้วย)

เครื่องแก้วเจียรไนที่มีอยู่ในพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ ซึ่งผู้บรรยายได้นำเสนอมี่ดังนี้

๑. ชุดสรองพระพักตร์ แก้วสีฟ้า มีพระบรมฉายาลักษณ์ มีอ่างเหยือก ชามเล็ก และกล่องแก้ว
๒. ถาดแก้วและถ้วย มีตราหาลมณะเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส
๓. แก้วน้ำสลักลายเป็นตัวอักษร C ภายใต้พระมหามงกุฎ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
๔. ถาดแก้วสลักลาย ๑๒ ราศี
๕. ชุดแก้วเขียนทองรูปครุฑ
๖. ชุดสรองพระพักตร์แก้วเจียรไน มีตราพระจุลมงกุฎ ซึ่งเป็นตราประจำพระองค์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมารพระองค์แรก
๗. ชุดเครื่องพระสำอางแก้วเจียรไน ฝาเป็นเงินลงยา มีพระนามย่อ ว.อ. ในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร
๘. จานแก้วเจียรไนเคลือบเพชร มีฐานเป็นรูปเด็กชูมือขึ้นรองรับ
๙. ชุดแก้วเจียรไน ทาทอง
๑๐. แจกันแก้วปากบานเคลือบสี ศิลปะยุค ART NOUVEAU
๑๑. ชุดแก้วเคลือบสีเขียวมีลายใบไม้ทอง ศิลปะยุค ART NOUVEAU
๑๒. แจกันแก้วเคลือบสีตกแต่งด้วยเส้นเงินศิลปะยุค ART NOUVEAU
๑๓. แจกันแก้วสีเขียวหุ้มเงิน ศิลปะยุค ART NOUVEAU

● **วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕**

รศ. ดร.จินตนา ดำรงค์เลิศ ภาควิชาศิลปกรรมศาสตร์ บรรยายเรื่อง **โลกทัศน์และคำสอนของ ลา ร็องฟูโก** ความโดยสรุปว่า ลา ร็องฟูโก ประสูติที่กรุงปารีสเมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. ๑๖๑๓ ในตระกูลขุนนางเก่าแก่ที่สุดตระกูลหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส เป็นเจ้าชายแห่งมาร์ซียัก (Marcillac) จนกระทั่ง ค.ศ. ๑๖๕๐ จึงได้ทรงเป็นดุกฟร็องซัว เดอ ลา ร็องฟูโก (Duc Francois de la Rochefoucauld) เมื่อพระบิดาทรงสิ้นพระชนม์

นับตั้งแต่ ค.ศ. ๑๖๕๔ เมื่อพระชันษา ๔๕ ปี ลา ร็องฟูโก สิ้นพระทัยวรรณกรรมประเภทคดีพจน์ สาเหตุประการหนึ่งอาจมาจากการที่ได้ทรงนึกทบทวนและสรุปบทเรียนจากชีวิตในอดีต

หนังสือคดีพจน์ของลา ร็องฟูโก มีชื่อว่า *Rflexions ou Sentences et maximes morales* มักเรียกกันสั้น ๆ ว่า *Maximes* ได้รับการตีพิมพ์ในขณะที่พระองค์ยังทรงมีพระชนม์ชีพอยู่ถึง ๕ ครั้งด้วยกัน

ทัศนคติที่เป็นหัวใจของหนังสือ *Maximes* ได้แก่ การพิจารณาว่ามนุษย์ทุกคนล้วนมีพื้นฐานจิตใจที่เห็นแก่ตัว นึกถึงแต่ตนเองเท่านั้น ลา ร็องฟูโก ทรงเขียนบรรยายว่า “ความเห็นแก่ตัวนี้ได้เบียดบังคุณธรรมความดีงามของมนุษย์จนเหือดหายไปสิ้น ประดุจสายน้ำที่ถูกกลืนไปในมหาสมุทร” ส่วน “ความชั่วนั้นได้ซบซามแฝงอยู่ในความดี ดุจดั่งยาพิษอันเป็นส่วนผลของยารักษาโรค” นั่นเอง สมมุติฐานเกี่ยวกับความดีและความชั่วดังกล่าวนี้ ปรากฏชัดอยู่ในทุกบททุกตอนของหนังสือ ไม่ว่าจะเป็นบทที่ว่าด้วยความรัก มิตรภาพ ความโอ้อวดอารี ความสงสาร หรือความไม่เมตตาจิตของมนุษย์

ลา ร็องฟูโก ทรงเป็นนักเขียนที่ยิ่งใหญ่คนหนึ่งของฝรั่งเศส ทรงมีความสามารถดีเยี่ยมในการเขียนคดีพจน์ โดยทรงเลือกใช้ศัพท์สำนวนที่บ่งบอกถึงสติปัญญาอันฉลาดเฉลียวและแหลมคม จุดเด่นในลีลาการเขียนของพระองค์อยู่ที่โครงสร้างประโยคที่สมดุล การเปรียบเทียบ การใช้ภาพพจน์ การใช้คำที่แสดงคุณลักษณะตรงกัน

ข้าม ทรงมีความสามารถในการแจกแจงแง่มุมอันหลากหลายของความคิดในแต่ละเรื่อง ประดุจช่างผู้เสีกระโนแต่ละเหลี่ยมแต่ละด้านของอัญมณีอย่างพิถีพิถัน

ศ.สุสดี ทิพพัส ภาควิชาศิลปกรรมศาสตร์ บรรยายเรื่อง **แนวคิดเรื่องความหมายและการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวในงานสถาปัตยกรรม**

ความโดยสรุปว่า เมื่อสถาปนิกออกแบบเนื้อที่ที่สอยอาคาร และกำหนดตำแหน่งอาคารลงในที่ดิน มีเกณฑ์ที่เป็นกรอบกำหนดให้เป็นแนวทางไว้ เช่น ขนาดพื้นที่ ตำแหน่งที่ตั้งเส้นทางการติดต่อระหว่างกัน ความต้องการเฉพาะในแต่ละเนื้อที่ และทิศทางที่เหมาะสม ส่วนรูปแบบอาคาร สถาปนิกค่อนข้างมีเสรีในการสร้างสรรค์รูปแบบที่เหมาะสม โดยเกี่ยวข้องกับโครงสร้าง วัสดุก่อสร้าง และลักษณะเนื้อที่ที่ต้องสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดรูปทรงและการจัดองค์ประกอบของอาคารที่มีคุณค่าทางด้านความงามในแต่ละยุคสมัย

ทัศนคติและความคิดเห็นของสถาปนิกต่อรูปแบบของอาคาร และการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวในแต่ละยุคสมัยแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสถาปัตยกรรมตะวันตกและแนวโน้มของความนิยมในยุคสมัยนั้น ๆ

ช่วงเวลาของเวลาของแนวคิดในงานสถาปัตยกรรม แบ่งออกเป็น ๕ ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ ๑ (พ.ศ. ๒๔๓๕-๒๔๔๙) และช่วงที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๙๐-๒๕๐๐) แนวคิดของสถาปนิกในการออกแบบอาคารบางประเภท เช่น อาคารทางศาสนา อาคารสำคัญของราชการ คำนึงถึงการใช้รูปแบบอาคารที่มีเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมไทยประเพณี รวมทั้งมีการประยุกต์รูปแบบไทยประเพณีให้สอดคล้องกับวัสดุก่อสร้างที่มีการใช้คอนกรีตแทนเครื่องไม้มากขึ้น

ช่วงที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๑๖) แนวความคิดที่ชัดเจนในเรื่องของการสร้างรูปแบบอาคารที่มีความหมายสื่อถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับอาคาร

ช่วงที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕) แนวความคิดในการออกแบบที่เน้นรูปแบบอาคารที่แสดงลักษณะเฉพาะตัวและแสดงสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเภทของอาคารหรือเจ้าของโครงการสถานที่ตั้งโครงการตลอดจนจากจินตนาการของสถาปนิก

ช่วงที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๓๓) แนวคิดในการออกแบบอาคารให้มีรูปแบบที่เป็นการจำลองลักษณะของพาหนะ ผลไม้ รูปเหลี่ยมเพชร รูปโคมไฟอยู่บนตัวอาคาร เครื่องเล่นเด็ก ซึ่งถ่ายทอดความหมายในเชิงนามธรรมด้วย

● **วันอังคารที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕**

คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ราชบัณฑิต บรรยายเรื่อง **มรดกความทรงจำแห่งโลก : จารึกวัดโพธิ์** ความโดยสรุปว่า วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามวรมหาวิหาร หรือเรียกสั้น ๆ ว่า วัดโพธิ์ เดิมชื่อ วัดโพธาราม เมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๔ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชสถาปนากรุงเทพมหานครและพระบรมราชจักรีวงศ์ ได้ทรงบูรณปฏิสังขรณ์ พระราชทานนามว่า วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาวาส เป็นพระอารามหลวงประจำรัชกาล และต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแปลลงร้อยนามเป็นวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดให้เขียนเรื่องชาดกห้าร้อยชาติที่พระระเบียงชั้นนอกและชั้นใน และมีพระราชดำริให้จารึกเรื่อง ทรงสร้างวัดพระเชตุพนฯ ปัจจุบันอยู่ที่ฝั่งพระวิหารทิศพระพุทธโลกนาถ นับได้ว่าเป็นจารึกเก่าแก่ที่สุดของวัดโพธิ์ มีอายุกว่า ๒๐๐ ปี โปรดให้จารึกตำรายาไทย ป็นรูปฤๅษีตัดตนแสดงไว้ที่ศาลารายด้วย

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าให้บูรณปฏิสังขรณ์ วัดพระเชตุพนฯ เป็นการใหญ่ นับแต่ พ.ศ. ๒๓๗๕ โปรดเกล้าให้นักปราชญ์ราชบัณฑิตช่วยกันตรวจสอบชำระตำราวิชาการด้านต่าง ๆ คัดเลือกฉบับที่ดีและถูกต้อง รวมทั้งโปรดให้แต่งขึ้นใหม่ จารึกลงแผ่นศิลา ประดับไว้ตามอาคารสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ

เช่น พระอุโบสถ พระวิหาร ระเบียงคด ศาลาราย มีทั้งความรู้ด้าน อักษรศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ เวชศาสตร์ ศาสนา เพื่อให้เป็นแหล่งวิทยาการสำหรับประชาชนศึกษาเรียนรู้ ทั่วหน้ากัน จนกล่าวได้ว่า วัดพระเชตุพนฯ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย

องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติหรือ ยูเนสโก มีมติรับรองจารึกวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหา- วิหาร (วัดโพธิ์) ให้ขึ้นทะเบียนเป็น เอกสารมรดกความทรงจำแห่ง โลกในระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ และต่อมามีมติรับรองให้จารึกวัดโพธิ์ ขึ้นทะเบียนเป็นเอกสาร มรดกความทรงจำแห่งโลกในระดับนานาชาติ เนื่องจากมีคุณสมบัติ และมีความสำคัญตรงตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานของแผนงาน มรดกความทรงจำแห่งโลกของยูเนสโก ดังนี้

๑. มีความโดดเด่นระดับโลก
  ๒. ความพิเศษจำเพาะ
  ๓. ความหายากอย่างยิ่ง
  ๔. ความเป็นสากล
  ๕. ความสำคัญด้านเวลา
  ๖. ความสำคัญด้านสถานที่ วัดโพธิ์ คือ มหาวิทยาลัยและหอสมุดที่ทันสมัยแห่งแรก
  ๗. ความสำคัญด้านบุคคล
  ๘. เนื้อหาและโครงเรื่องมีคุณค่า
  ๙. มีผลเป็นคุณูปการต่อชุมชน
- รูปทรงของจารึก มี ๓ แบบ คือ ๑. สีเหลี่ยมจัตุรัส ๒. สีเหลี่ยมผืนผ้า ๓. วงรี

รายละเอียดเนื้อหาสาระของจารึก มีปรากฏในหนังสือ จารึกวัดโพธิ์ : มรดกความทรงจำแห่งโลก แบ่งไว้เป็น ๖ หมวด ดังนี้

๑. หมวดพระพุทธศาสนา
๒. หมวดเวชศาสตร์
๓. หมวดวรรณคดีและลัทธิ
๔. หมวดทำเนียบ
๕. หมวดประวัติ
๖. หมวดประเพณี

ผศ. ดร.จิรพัฒน์ ประพันธ์วิทยา ภาควิชาศิลปการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาคาร บรรยายเรื่อง **ความคิดเรื่องนรกในคัมภีร์วิษณุปุราณะ** ความโดยสรุปว่า คัมภีร์ปุราณะเป็นคัมภีร์ภาษาสันสกฤตที่มีความสำคัญในศาสนาฮินดูยุคปัจจุบันมากจนนับถือกันว่าเป็นพระเวทที่ ๕ เหมือนกับคัมภีร์ รามายณะและมหาภารตะ เน้นการนับถือศาสนาฮินดูลัทธิภักติ คัมภีร์ปุราณะมี ๒ ประเภท คือ มหาปุราณะ และ อุปปุราณะ มหาปุราณะมี ๑๘ คัมภีร์ ส่วนอุปปุราณะมีจำนวนมากกว่า ๑๐๐ คัมภีร์ มหาปุราณะ แบ่งเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มไควนิกายและกลุ่มไวษณวนิกาย ไควนิกาย คือ กลุ่มที่นับถือว่าพระวิษณุเป็นอัครพระเป็นเจ้าสูงสุด ส่วนกลุ่มไวษณวนิกายนับถือว่าพระวิษณุเป็นอัครพระ

คัมภีร์ปุราณะในรูปที่เห็นในปัจจุบันมีอายุไม่เกินสมัยราชวงศ์คุปตะ (พุทธศตวรรษที่ ๙-๑๑) เรื่องนรกในศาสนาฮินดูนอกจากจะมีในคัมภีร์วิษณุปุราณะแล้วยังมีอยู่ในคัมภีร์มหาภารตะ และคัมภีร์ปุราณะอื่นๆ อีกหลายคัมภีร์ เรื่องนรก ที่ปรากฏในวิษณุปุราณะ เป็นเรื่องที่ ฤาษีปราศรัยเล่าให้ฤาษีไมเตรยะซึ่งมีศิษย์ฟัง ดังต่อไปนี้

ใต้พื้นดินมีบาดาล ๗ ชั้น ได้แก่ อตละ วิตละ นิตละ คภลิติมัต มหาชยะ สุตละ และปาดาละ บาดาลเป็นที่อยู่ของพวกเทวดย พวกทานพ พวกยักษ์ และพวกพระยานาค เป็นสถานที่สวยงามน่าอยู่ ยิ่งกว่าสวรรค์ของพระอินทร์ พระยานาคชื่อ เศษะ หรือ อนันตะ ซึ่งเป็นรูปหนึ่งของพระวิษณุใช้เศียรซึ่งมีทั้งหมด ๑,๐๐๐ เศียร รองรับบาดาลไว้ เมื่อนอนตนนาคราชจะทำให้เกิดแผ่นดินไหว เมื่อถึงยุคประลัยพิชที่เป็นไฟจะพุ่งออกจากปากของอนันตนาคราช เผาโลกทั้งสามจนหมดสิ้น

นรกซึ่งคนทำบาปถูกส่งไปนั้นอยู่ใต้พื้นดินและได้น้ำอีกต่อหนึ่ง มีจำนวนนับร้อยนับพันตามลักษณะบาปของผู้ประพฤดิชั่ว แต่ที่กล่าวถึงมีเพียง ๒๘ ชุม คือ เรารวะ คุกระ โรระ ตาละ วิศณะ มหาชวาละ ตปตกุมภะ ลวงะ วิฆณะ รุธิรานธะ ไวตรณิ กริมิสะ กริมิโกษณะ อลปีตรวณะ กฤษณะ ลาลภิกษะ ทารุณะ ปาปะ วหนิชวาละ อระศิรัล สันทังคะ กาลสุตระ ตมัส ศวโกษณะ อประดิษฐะ อวิจิ และ มหาอวิจิ นรกเหล่านี้อยู่ในอาณาจักรของพระยม คนที่ทำการมชั่วจะตกไปยังนรกตามประเภทของความชั่วที่ทำ เช่น คนที่เป็นพยานเท็จหรือกล่าวสิ่งที่เป็นเท็จ ก็จะถูกนรกชื่อ เรารวะ คนทำแก่งคนปล้นเมือง คนฆ่าโค คนที่บีบบคผู้อื่นจนตาย จะตกนรกชื่อว่า โรระ คนตีเมีย คนฆ่าพราหมณ์ คนลักทอง และคนที่คบค้าสมาคมกับคนเหล่านี้จะตกนรกชื่อว่า คุกระ เป็นต้น

ผู้ที่ตกนรกจะมีหัวห้อยลงและจะเห็นเทวดาในสวรรค์ ส่วนเทวดาก็จะเห็นผู้ที่ตกนรกข้างล่างที่ห้อยหัวลงเหล่านั้นทั้งหมด เหตุที่พวกตนตกนรกต้องเห็นเทวดาก็เพื่อให้พวกเขารู้สึกเป็นทุกข์มากขึ้น ส่วนเทวดาที่ต้องเห็นสัตว์นรกก็เพื่อเตือนว่า การเป็นเทวดานั้นก็ชั่วว่าจะเป็นอยู่อย่างนั้นตลอดไป จะได้ตั้งอยู่ในไม่ความประมาท

สิ่งที่มีอยู่ในโลกไม่ว่าจะเป็นสิ่งไม่มีชีวิตหรือมีชีวิต ไม่ว่าจะ เป็นเทวดาหรือมนุษย์จะต้องเวียนว่ายตายเกิดอย่างไร้ที่สิ้นสุดจนกว่าจะ ได้บรรลุโมกษะ การที่จะบรรลุโมกษะได้จะต้องทำลายบาปให้หมดสิ้นไป การจะทำลายบาปทำได้ด้วยการทำตบะตามที่กำหนดไว้ในคัมภีร์ แต่ที่เหนือกว่าการทำตบะก็คือ การระลึกถึงพระวิษณุด้วยการทำความเคารพแบบมอภายถวายตนและท่องพระนามของพระองค์เอง ๑ ซึ่งเป็นการนับถือศาสนาในลัทธิภักติ การปฏิบัติตามหลักของลัทธิภักติก็สามารถบรรลุโมกษะได้ไม่ต้องไปตกนรก การไปสวรรค์ก็ไม่มี ความหมายสำหรับคนที่บรรลุโมกษะแล้ว ผู้ที่บรรลุโมกษะจะรู้ความจริงว่า โลกทั้งหมดก็คือตัวความรู้บริสุทธิ์ ซึ่งในภาษาล้านสกฤต เรียกว่า พรหม การที่จะมีความรู้ที่แท้จริงหรือวิชาได้จะต้องขจัดความไม่รู้จริงซึ่งเรียกว่า อวิชา ออกไป

● วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ศ.ไสว มงคลเกษม ราชบัณฑิต บรรยายเรื่อง การใช้สีภายนอกของอาคาร ความโดยสรุปว่า การทาสีภายนอกในงานสถาปัตยกรรมมีความสำคัญเท่ากับการออกแบบอาคาร ผังอาคารที่จะลงมือทำให้สวยงามจะต้องคัดเลือกวัสดุก่อสร้างนั้น ๆ อย่างละเอียดเพื่อป้องกันมิให้เกิดการเสียหายภายหลัง

ผนังภายนอกมีวัสดุให้เลือกใช้ได้หลายชนิด เช่น ผนังหุ้มด้วยสีธรรมชาติ ผนังหุ้มด้วยหินอ่อน ผนังกรุด้วยหินอ่อนที่ตัดเป็นแผ่น ๆ มีขนาดเท่า ๆ กัน ผนังกรุด้วยอิฐหรือแผ่นคอนกรีตเห็นรอยต่อ ผนังกรุด้วยอิฐซีเมนต์ ผนังกรุด้วยหินแม่น้ำชนิดเกลี้ยง แล้วทาสีหรือพ่นสี ผนังกรุด้วยกระเบื้องเซรามิก ผนังกรุด้วยกระจก ผนังกรุด้วยแผ่นซีเมนต์ผสมใยหิน ผนังกรุด้วยไม้ ผนังกรุด้วยโลหะ

อาคารที่กรุด้วยวัสดุต่าง ๆ ดังกล่าว เช่น บ้านพักอาศัยหลังเดี่ยวหรือ บ้านหลังเดี่ยวที่อยู่ในโซนที่พักอาศัย อาคารหอพัก หรือกลุ่มอาคารที่เป็นหอพัก อาคารที่เป็นห้องพักอาศัยมีหลายห้อง กลุ่มอาคารที่พักอาศัยมีหลายห้อง ห้องพักนักศึกษาที่ไปเล่นสกีในฤดูหนาว โรงเรียนอนุบาล ประถม มัธยม และอาชีววะชั้นสูง โบสถ์ในคริสต์ศาสนา อาคารภัตตาคารและร้านอาหาร สำนักงาน

ผู้บรรยายได้เสนอตัวอย่างภาพอาคารที่ภายนอกอาคารทาสีต่าง ๆ ให้เหมาะกับวัสดุภายนอกและโครงสร้างของอาคารดังต่อไปนี้

หอพักสำหรับผู้มาเล่นสกีในฤดูหนาวที่เมือง Cortina d'Ampezzo ประเทศอิตาลี โครงสร้างทั่วไปเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ส่วนผนังห้องโถงใหญ่ปลายอาคารกรุด้วยหินผิวเกลี้ยง แล้วพ่นสีให้ดูสดใส

ที่พักสำหรับนักเรียนชั้นประถม ที่โรงเรียนพาไปเล่นสกีเป็นกลุ่มในฤดูหนาว สร้างที่ตำบล Corte di Cadore เมือง Cortina d'Ampezzo ประเทศอิตาลีตอนเหนือ อาคารทาสีเป็น ๒ สี ผนังจากพื้นถึงขอบหน้าต่างใช้สีแดงแสดตัดกับสีของหินก่อสร้าง

กลุ่มอาคารห้องอยู่อาศัย (Apartment) อาคารด้านหน้าผนัง ฉาบปูนพ่นสีเข้ม ระเบียบพ่นสีขาว อาคารด้านหลังทาสีอ่อน ตัว ระเบียบใช้สีเข้ม

อาคารที่พักอาศัยพร้อมด้วยร้านค้าของเบ็ดเตล็ดชั้นล่าง รอบตัว อาคารโครงเป็นสีเทาเงิน เพื่อให้สีตัดกันกับผนัง ซึ่งเป็นวัสดุ สำเร็จรูป

อาคารพักอาศัยสร้างที่ประเทศอังกฤษ ชานกรุงลอนดอน สี ครอบที่ยึดแผ่นกระจกเป็นโลหะทาสีขาว

อาคารที่พักอาศัย ครอบหน้าต่างกระจกเป็นสีพ่นสีขาวขัดมัน พื้นและผนังของระเบียบพ่นสีมัน

อาคารพักอาศัยสร้างใกล้เมืองอัมสเตอร์ดัม ขอบหน้าต่างกรู ด้วยกระจกสีด้าน ตัวขอบโดยรอบหน้าต่างพ่นสีขาวขัดมัน

ช่วงตึกอาคารห้องอยู่อาศัยชนิดหลายครอบครัว (Apartment) สถาปนิกใช้ปูนฉาบผนังทาสีขาว เนื่องจากสิ่งแวดล้อมเป็น ส่วนและสนามสีเขียว ขอบประตูหน้าต่างใช้สีฟ้าเข้มเพื่อให้ดู

ช่วงตึกที่พักอาศัย โครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ผนังโดย รอบอาคารก่ออิฐฉาบปูนผนังฉาบสีและผนังจากพื้นถึงขอบ หน้าต่าง ใช้วัสดุสำเร็จรูปทาสีให้ปรากฏเป็น ๔ สี สีของผ้าบังแดดจัด เป็นสีเดียวกันเพื่อให้เกิดสีที่ตัดกัน

อาคารพักอาศัยและร้านค้าชั้นล่าง ผนังรับน้ำหนักบรรทุกที่ด้าน ข้างใช้สีฟ้าอ่อน สำหรับสีที่ใช้เป็นสีฟ้าอ่อนและเข้ม ทำหน้าที่ต่างกัน

อาคารที่สร้างในกลุ่มอาคารที่พักอาศัย สร้างใกล้กรุงสตอกโฮล์ม ทับหลังของผนังกันตกเป็นอะลูมิเนียมขัดมัน ผนังที่ตั้งอยู่ระหว่าง หน้าต่างเป็นแผ่นซีเมนต์ผสมใยหินทาสีมัน

อาคารสร้างเป็นลักษณะช่วงตึกที่พักอาศัย สร้างที่เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี ประตูหน้าต่างใช้ไม้สีน้ำตาลเข้มขึ้นลงทาสีมัน ผนัง ใต้หน้าต่างโดยรอบอาคารทาสี Mineral (สีผสมแร่ที่ศึกษาการผลิต เป็นพิเศษ)

อาคารพักอาศัยที่เมืองมิวนิก ส่วนที่เป็นห้องพักอาศัยทาสีอ่อน เฉลียงลอยทาสีฟ้าเข้ม และใช้สีน้ำเงินเป็นรูปสามเหลี่ยม ติดไว้ที่ผนัง กันตกของดาดฟ้าโดยมีพื้นสีเดิมเป็นสีอ่อน สีที่ทาในที่ต่าง ๆ ใช้พ่น เรียบ ส่วนร้านต้นไม้บนดาดฟ้าใช้สีใดก็ได้ตามแต่ละขอบ

อาคารในการออกแบบเฉลียงพักผ่อนเป็นรูปร่างใหม่ซึ่งเป็นที่ นิยมมากในประเทศเยอรมนี เจ้าของบ้านออกมานั่งพักผ่อนจะมองไม่ เห็นซึ่งกันและกัน สีผนังเป็นสีเข้มเพื่อให้เฉลียงดูเด่น ส่วนเฉลียงเป็น สีอ่อน

บ้านพักคนชราที่ประเทศเยอรมนี ผนังกันระหว่างห้องก่ออิฐแล้ว พ่นสี ที่ระเบียบพ่นสีต่าง ๆ กันเพื่อให้ดูสดใส โรงพิมพ์ของบริษัท I.B.M. ชายคาเป็นสีขาวขัดมัน ส่วนกลางอาคารพ่นสีเทา

ดร.ชลิตภากร วีรพลิน ภาคีสมาชิก บรรยายเรื่อง **องค์ ประกอบของความแตกต่างที่สำคัญของประเทศ ภาค และ จังหวัด** ความโดยสรุปว่า องค์ประกอบของความแตกต่างที่สำคัญ ของประเทศ ภาค และจังหวัด เช่น รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี (บาท) ของประเทศ ภาค และจังหวัด การใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๖- ๒๕๕๑ ลักษณะการถือครองที่ดินทางการเกษตร พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙ รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี (บาท) ของประชากร พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่เรียง ตามลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดคือ ในกรุงเทพมหานครและปรี มณฑล ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคเหนือ

และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และยังเรียงตามลำดับรายได้จากมาก ไปน้อยในระดับจังหวัดและระดับประเทศ เช่น

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประชากรในจังหวัดสมุทรสาคร มีรายได้เป็นลำดับที่ ๑ ของภาคและเป็นลำดับที่ ๒ ของประเทศ ในจังหวัดนนทบุรีมีรายได้เป็นลำดับที่ ๖ และเป็นลำดับที่ ๒๐ ของประเทศ

ภาคกลาง ประชากรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรายได้เป็น ลำดับที่ ๑ ของภาค และเป็นลำดับที่ ๓ ของประเทศ จังหวัด อ่างทองมีรายได้เป็นลำดับที่ ๖ และเป็นลำดับที่ ๓๓ ของประเทศ

ภาคตะวันออก ประชากรในจังหวัดระยองมีรายได้เป็นลำดับที่ ๑ ของภาค และเป็นลำดับที่ ๑ ของประเทศ จังหวัดสระแก้วมีรายได้ เป็นลำดับที่ ๘ และเป็นลำดับที่ ๕๑ ของประเทศ

ภาคตะวันตก ประชากรในจังหวัดราชบุรีมีรายได้เป็นลำดับที่ ๑ ของภาค และเป็นลำดับที่ ๑๔ ของประเทศ จังหวัดสมุทรสงคราม มีรายได้เป็นลำดับที่ ๖ และเป็นลำดับที่ ๔๐ ของประเทศ

ภาคเหนือ ประชากรในจังหวัดลำพูนมีรายได้เป็นลำดับที่ ๑ ของ ภาค และเป็นลำดับที่ ๑๒ ของประเทศ จังหวัดแพร่มีรายได้ เป็นลำดับที่ ๑๗ และเป็นลำดับที่ ๕๙ ของประเทศ

ภาคกลาง ประชากรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรายได้ เป็นลำดับที่ ๑ ของภาค และเป็นลำดับที่ ๓ ของประเทศ จังหวัด

อ่างทองมีรายได้เป็นลำดับที่ ๖ และเป็นลำดับที่ ๓๓ ของ ประเทศ

ภาคตะวันออก ประชากรในจังหวัดระยองมีรายได้เป็นลำดับที่ ๑ ของภาค และเป็นลำดับที่ ๑ ของประเทศ จังหวัดสระแก้วมีรายได้ เป็นลำดับที่ ๘ และเป็นลำดับที่ ๕๑ ของประเทศ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรในจังหวัดขอนแก่นมีรายได้ เป็นลำดับที่ ๑ ของภาค และเป็นลำดับที่ ๓๘ ของประเทศ จังหวัด อำนาจเจริญมีรายได้เป็นลำดับที่ ๑๙ และเป็นลำดับที่ ๓๖ ของ ประเทศ

ภาคใต้ ประชากรในจังหวัดภูเก็ตมีรายได้เป็นลำดับที่ ๑ ของ ภาค และเป็นลำดับ ที่ ๑๐ ของประเทศ จังหวัดปัตตานีมีรายได้ เป็นลำดับที่ ๑๔ และเป็นลำดับที่ ๕๔ ของประเทศ

จังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีสูงสุดคือ จังหวัดระยอง จำนวนเงิน ๑.๐๕๒,๕๗๕ บาท ที่มีรายได้ลำดับกลางคือ จังหวัด ขอนแก่น จำนวนเงิน ๘๒,๒๑๑ บาท และที่มีรายได้ต่ำสุดคือ จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวนเงิน ๓๕,๙๘๖ บาท

การใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๑ เนื้อที่ของที่ดิน ประกอบด้วยเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร เนื้อที่ป่าไม้ และเนื้อที่ นอกการเกษตร

เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร พ.ศ. ๒๕๔๗ มีเนื้อที่ถือครอง ทางการเกษตรน้อยที่สุดคือ ๑.๒๒๑,๔๗๗ ไร่ ส่วน พ.ศ. ๒๕๕๐ มีเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรมากที่สุดคือ ๑.๓๗๑,๙๕๙ ไร่

เนื้อที่ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๖ มีเนื้อที่ป่าไม้น้อยที่สุดคือ ๕๐๐,๘๗๕ ไร่ ส่วน พ.ศ. ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๒ มีเนื้อที่ป่าไม้มากที่สุดคือ ๖๑๕,๔๐๑ ไร่

ลักษณะการถือครองที่ดินทางการเกษตร พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙ ซึ่งเป็นข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๔๘ มีเนื้อที่ ถือครองทางการเกษตรน้อยที่สุดคือ ๑,๒๔๘,๘๘๖ ไร่ ส่วนพ.ศ. ๒๕๕๐ มีเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรมากที่สุดคือ ๑,๓๗๑,๙๕๙ ไร่

ผู้สนใจบทความดังกล่าวขออนุญาตค้นคว้าได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารราชบัณฑิตยสถาน

ห้องสมุดราชบัณฑิตยสถาน โทรสารหมายเลข ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๙๒

หรือทางเว็บไซต์ www.royin.go.th ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ไขปัญหาภาษาไทย

ถาม คำว่า **กัลเม็ด** มีความหมายว่าอะไร

ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายของคำว่า **กัลเม็ด** [กันละ-] ว่าเป็นนาม หมายถึง *กลเม็ด, วิธีที่แยบคาย, สิ่งที่แยบคาย; แทวนที่มีก้านหัวเป็นเกลียวถอดออกจากเรือนได้ เรียกว่า แทวนกัลเม็ด, ขวดที่มีจุกเป็นเกลียวเรียกว่า ขวดกัลเม็ด.*

ถาม คำว่า **กากเพชร** มีความหมายว่าอะไร

ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายของคำว่า **กากเพชร** เป็นนาม หมายถึง *ส่วนของเพชรที่คัดออก; ผงแวววาวคล้ายกระจกสำหรับโรยแต่งเครื่องประดับ เป็นต้น; เครื่องใช้ตัดกระดาษ; เครื่องใช้เจียรไนรัตนชาติ; เครื่องบดवाल, เรียกเครื่องลับมีดเป็นต้นชนิดหนึ่ง ว่า หินกากเพชร.*

ถาม คำว่า **กากบาท** และ **กากบาท** คำใดเขียนถูกต้อง และมีความหมายว่าอะไร

ตอบ คำใดเขียนถูกต้องคือ **กากบาท** ความหมายตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ คือ *ชื่อเครื่องหมายอย่างตีนกามีรูป + หรือ x ; ใช้ + เป็นเครื่องหมายวรรณยุกต์บอกเสียงจัตวา.*

ถาม คำว่า **กานต์** มีความหมายว่าอะไร

ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายของคำว่า **กานต์** ซึ่งเป็นวิเศษณ์ว่า *เป็นที่รัก, โดยมากใช้เป็น ส่วนท้ายของสมาส เช่น จันทรวงานต์ เป็นที่รักของพระจันทร์ ได้แก่ แก้วพลีที่ถูกแสงจันทร์แล้วมีเหม่อ, คู่กับ สุรยกานต์ เป็นที่รักของพระอาทิตย์ ได้แก่ แก้วที่รวมแสงอาทิตย์ให้เกิดไฟได้.*

ถาม คำว่า **การประกอบโรคศิลปะ** มีความหมายว่าอะไร

ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายของคำว่า **การประกอบโรคศิลปะ** ซึ่งเป็นนามและใช้ในทางกฎหมาย หมายถึง *การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมาย จะกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ การผดุงครรภ์ แต่ไม่รวมถึงการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์ และสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น .*

ถาม คำว่า **อย่าง, อย่างไม่, อย่างไม่ดี** หรือ **อย่างไม่ดี** มีความหมายอย่างไรบ้าง

ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายของคำว่า **อย่าง** [หย่าง] ซึ่งเป็นนาม ว่า *วิธี, แบบ, เที่ยง, เช่น ทำอย่างนี้ เขียนอย่างนั้น, ลักษณะนาม บอกจำนวน หมายถึง ชนิด, สิ่ง, เช่น ทำกับข้าวไว้ ๒ อย่าง ทำงานหลายอย่าง. ว. เหมือน เช่น อย่างใจ อย่างเคย, ใช้ประกอบคำวิเศษณ์หมายความว่า โดยอาการที่ เช่น อย่างดี อย่างเข้มแข็ง. คำว่า **อย่างไม่** เป็นวิเศษณ์ ใช้ในประโยคคำถาม ถามถึงความเป็นไป ความเป็นอยู่ เช่น คนไข้มีอาการอย่างไร หมู่นี้เป็นอย่างไรบ้าง, ถามถึงวิธีหรือความเห็น เป็นต้น เช่น จะทำอย่างไร มีความเห็นอย่างไร; ถ้าใช้ในประโยคที่ไม่เป็นคำถาม หมายความว่า จะโดยวิธีใด ๆ ก็ตาม เช่น ถึงอย่างไรเขาก็ไม่มา. ส่วนคำว่า **อย่างไม่ดี** หรือ **อย่างไม่ดี** เป็นสันธาน หมายถึง ถึงเช่นนั้น, แม้กระนั้น, แต่.*

ราชบัณฑิตยสถาน
สนามเสือป่า เขตดุสิต
กทม. ๑๐๓๐๐

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ ๑๘๖/๒๕๕๐
ไพรัชณีย์ดุสิต

จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน เพื่อเผยแพร่งานวิชาการข่าวสารกิจกรรมต่าง ๆ ของราชบัณฑิตยสถาน

จัดทำโดย ฝ่ายช่วยอำนวยการและประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม ราชบัณฑิตยสถาน

บรรณาธิการ นางนัยนา วราอัศวปติ เลขานุการกรม

กองบรรณาธิการ นายอภิเดช บุญสงค์

พิมพ์ที่ : บริษัท ด้านสุทธนาการพิมพ์ จำกัด ๓๐๗ ซอยลาดพร้าว ๘๗ วังทองหลาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐

โทร. ๐ ๒๙๖๖ ๑๖๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๕๓๙ ๒๕๑๒, ๐ ๒๙๖๖ ๑๖๐๙